

DAT DE BOEREN NIET GENOEG VERDIENEN, DAT IS DE SCHULD VAN EUM ... NATUURPUNT!

DIT, EN NOG MEER PRAAT, BRUIKBAAR AAN DE TOOG

We tuimelden welhaast uit onze stoel. Een nationale partijvoorzitter viel in het Journaal van 6 februari 2024 frontaal Natuurpunt aan, wat door de goegemeente al snel werd vertaald als zou Natuurpunt schuldig zijn aan het lage inkomen van onze landbouwers, “want ze kopen hun landbouwgrond op”. In het zog van die stelling kregen we verwijten van plaatselijke politici dat wij tegen de boeren zouden zijn, werden we plots ter verantwoording geroepen voor onze inzet voor meer en betere natuur, of werden we straal genegeerd als er onderhandeld werd over het beheer van onze eigendommen.

Braaf als we zijn, zaten we stilletjes in een hoekje te wachten tot de storm zou overwaaien. Wij, die dachten/denken dat we gronden beheren voor het goede doel, voor onze planeet, voor onze kinderen en kleinkinderen, de gemeenschap, je kent het wel. Wij moesten daar zelf bovendien nogal wat restfinanciering tegenaan gooien, want grond is duur. We hadden de dag ervoor nog gezwaaid naar onze boer-buur. Met de gemeente hadden we recent nog knappe samenwerkingen opgezet zodat er goedkoop en kwaliteitsvol natuur bewaard kon worden. Was die nationale uitbrander in het journaal dan precies wat we verdienen?

En toen kwamen de vragen en beschuldigingen. Even enkele oneliners op een rij, beantwoord met wat andere oneliners. Handig voor de toog- en thuisdiscussies.

“JULLIE ZIJN TEGEN DE LANDBOUW”

Dat is net zo'n idiote stelling als “jullie zijn tegen ademen”. Landbouw is nodig, want we moeten eten. Hoe kunnen we daar dan tegen zijn? We zijn wel tegen het soort landbouw dat een onverantwoorde druk zet op ons leefmilieu. Landbouw moet kunnen met respect voor water, bodem, lucht en gezondheid, zonder grondwater uit te putten, met behoud van de agrarische biodiversiteit.

“DE INDUSTRIE MOET DIE MILIEU- INSPANNINGEN ALLEMAAL NIET DOEN”

De industrie kreeg begin de jaren 1980 het Afvalstoffendecreet en in 1990 de Vlarem te slikken. Ze hebben toen ook gedacht dat dit alles

de economie zou fnuiken, maar ondertussen zijn het Afvalstoffendecreet en de Vlarem zo goed als geïntegreerd in de bedrijven en werken deze in een aanvaardbaar evenwicht met het leefmilieu. Een correcte handhaving zorgt voor een eerlijke inspanning binnen elke bedrijfssector.

De genoemde milieuwetgeving voorziet belangrijke uitzonderingen. Zo moet de landbouw er eigenlijk niet aan meedoen. Akkoord, er werden mestactieplannen voorzien, maar de wateranalyses tonen aan dat die niet hebben gewerkt, want ze zijn te mild, met dank aan de sterke landbouwlobby.

“DE LANDBOUW WORDT TIEN KEER STRENGER BEOORDEELD DAN DE INDUSTRIE VOOR STIKSTOF”

Landbouw produceert vooral ammoniak. Industrie produceert stikstofoxiden. De milieupact van ammoniak is tien keer hoger dan die van de stikstofoxiden. Daarom moet het ook tien keer strenger worden aangepakt. Gebeurt dat niet, dan zullen de normen die Europa ons oplegt, nooit worden gehaald. Dit blijkt nu al duidelijk uit de meest recente wateronderzoeken.

“DE LANDBOUW KAN DAT NIET BETALEN”

Landbouw is de zwaarst gesubsidieerde sector in Europa. Er is geld in de landbouwsector. Veel geld. Maar een verkeerd landbouwbeleid zorgde ervoor dat het niet goed verdeeld blijkt. Als je kijkt naar de lijst van de 100 Rijkste Belgen, vind je er 6 die hun vermogen halen uit de agro-industrie en 13 uit de voedingsindustrie die rechtstreeks uit de landbouw wordt aangeleverd.

De agro-industrie is de oorzaak van de intensivering van de landbouw die geen ruimte meer laat voor een natuur- en milieuvriendelijke aanpak. Waarom kan er geen fonds georganiseerd worden binnen de landbouwsector, gesponsord door de agro-industrie, waaruit boeren kunnen putten als ze milieuvriendelijke actie willen ondernemen? Of waarom speelt de Europese subsidieregeling hier niet sterker op in? De machtige landbouwlobby zorgt ervoor dat er geen stap vooruit kan worden gezet.

Toch zijn er al verschillende landbouwmodellen, die in de praktijk gebracht zijn en werken, met respect voor de natuur, de bodem en het water. En die blijken dan nog eens grootschalig toegepast te kunnen worden ook.

“NATUURPUNT KOOPT ALLE LANDBOUWGRONDEN OP”

De laatste 10 jaar kreeg in Vlaanderen een klein deel herbevestigd landbouwgebied een andere bestemming. Van dat klein deel veranderde 4 % in natuur, 96 % in andere bestemmingen. Natuurpunt is eigenlijk niet geïnteresseerd in landbouwgrond. Sommige gronden zijn echter zo slecht voor landbouw dat de boer ze liever kwijt dan rijk is, wegens te nat, door de ligging of de vorm van het terrein bijvoorbeeld ... Dat zijn precies de gronden waarop natuur gerealiseerd kan worden. Daar zijn we wél in geïnteresseerd, hoewel ze ten tijde van de opmaak van de gewestplannen (onder druk van de landbouw, zonder enige inspraak van de natuursector) als landbouwgrond werden ingekleurd.

“NATUURPUNT IS EEN DURE LAST VOOR DE STAAT”

Ons land moet aan een aantal verplichtingen voldoen qua natuurbehoud (o.a. van Europa). Dan zijn er twee opties: ofwel koopt en onderhoudt de overheid de gronden zelf, ofwel vindt ze ergens een vzw die een groot deel van de aankoopprijs zelf moet betalen (de restfinanciering) en die vrijwilligers heeft om het overgrote deel van het werk te doen. Wat is er goedkoper voor de Staatskas, denk je? Uit onderzoek bleek dat Natuurpunt het zes keer goedkoper doet in vergelijking met de overheid, door het vrijwilligersmodel.

“NATUURPUNT IS EEN RIJKE GROOTGRONDBEZITTER”

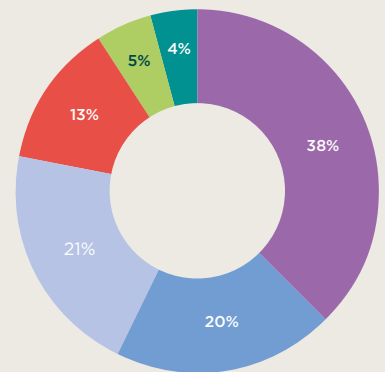
Natuurpunt beheert veel grond (vaak in eigendom, soms in afspraak met de eigenaar), en dat zijn gronden die de gemeenschap ten goede komen. Er wordt niet mee gespeculeerd, er worden geen economisch lucratieve activiteiten op uitgevoerd, er worden geen winsten mee gegenereerd. Er wordt natuur ontwikkeld opdat onze fauna en flora hier zouden kunnen overleven, opdat ze volop ecosysteemdiensten kan leveren, opdat ze gezondheid en een gevoel van welzijn kan genereren, opdat ze ons land klimaatrobuster kan maken, noem maar op. Kortom: die natuur zorgt ervoor dat we minder kosten hebben als gemeenschap.

Het kan Natuurpunt eigenlijk nauwelijks wat schelen hoeveel hectare grond ze in eigendom heeft, wel hoeveel hectare natuur er ontwikkeld kan worden.

Waar gaat de landbouwgrond naartoe?

Tussen 2010 en 2019 kreeg 1.960 hectare herbevestigd landbouwgebied in Vlaanderen een andere bestemming.

- Industrie
- Recreatie
- Overig
- Wonen
- Overig groen
- Natuur



“NATUURPUNT IS DE SCHULDIGE VAN DE VERARMING VAN DE BOER”

Natuurpunt vindt het belangrijk dat boeren een eerlijk en goed loon krijgen. De politieke partij die ons aanviel, mocht gedurende de laatste 100 jaar liefst 90,2 % van de tijd de verantwoordelijke landbouwminister leveren. Dan kan je zeggen dat je tijd hebt gekregen om een landbouwbeleid op poten te zetten waar de boer wel bij vaart, toch? Niets daarvan echter: op het einde van die rit oogstten ze geen applaus, maar tractorbetogingen, en dat op 3 maanden voor de verkiezingen. Wat moet je dan als partijvoorzitter? Je kunt de schuld toch moeilijk op je eigen partij steken? Dus zoek je naar een andere schuldige. En dat werd Natuurpunt, want de Natuurpunters zitten ook buiten, ze zouden stilletjes zwijgen en verder doen met hun vrijwilligerswerk.

Met Natuurpunt willen we beleidsmensen die voor een landbouw gaan die het leefmilieu niet schaadt, een landbouw waar de lobbyisten van de agro- en de chemische industrie het beleid niet bepalen, een landbouw met respect voor het aloude boerenland met zijn eigen biodiversiteit, een landbouw waar het boerenerf in het epicentrum staat en niet de agro-industrie of de export naar China, een landbouwbeleid die de boer wél een correct loon gunt. Wij allen, maar vooral de landbouwers zelf, gaan er wel bij varen. Hop, nieuwe gemeenteraadsleden en Schepenen voor Landbouw en Natuur, aan de slag! Met Natuurpunt staan we klaar om te helpen aan de uitdagingen voor de toekomst, samen met de boeren.

↑ waar gaat de landbouwgrond naartoe
departement omgeving
Bron: <https://www.natuurpunt.be/projecten/standpunt-natuur-in-agrarische-bestemming>